

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoCsp/67/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119308289
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:6119308289.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: Mgr. Renáta Gavalcová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, zastúpeného advokátskou kanceláriou: Advokátska kancelária Goliášová Gabriela s.r.o., so sídlom Trenčín, 1. mája 173/11, proti žalovanému: N. E., nar. XX.X.XXXX, adresa C., I. X, zastúpenému advokátom: JUDr. Peter Vachan, so sídlom Žilina, Pavla Mudroňa 1191/5, o zaplatenie 12.122,28 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Senica č.k. 7Csp/101/2019-89 zo dňa 9.7.2020, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd odvolanie žalobcu v rozsahu smerujúcom voči výroku I. **o d m i e t a .**
- II. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. **z r u š u j e a** v zrušenom rozsahu mu vec **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie čiastočne vyhovel žalobe o zaplatenie 12.122,28 Eur s príslušenstvom, keď vo výroku rozhodol nasledovne: I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 10.530,60 €, úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 10.530,60 € od 02.09.2018 do zaplatenia, všetko v splátkach po 300,- € mesačne počínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku do zaplatenia pod následkom straty výhody splátok.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamietla.

III. Súd priznáva žalobcovi náhradu trov konania vo výške 73,74% s tým, že o trovách konania súd prvého stupňa rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie vychádzal z výsledkov vykonaného dokazovania, keď zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 4708018191 zo dňa 11.8.2017, z výzvy k splateniu celého úveru zo dňa 17.8.2018, z predžalobnej výzvy na zaplatenie dlhu zo dňa 8.3.2019 zistil, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená úverová zmluva, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 12.120,00 €. Žalovaný sa zaviazal splácať úver v pravidelných 96 mesačných splátkach vo výške 227,02 €, a to až do zaplatenia celkovej sumy 21.793,92 €. Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutý úver riadne a včas, a preto žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 17.8.2018, o čom bol žalovaný informovaný listom označeným ako „Výzva k splateniu celého úveru“. Žalovaný dlžnú sumu nezaplatil, a preto žalobca predžalobnou výzvou zo dňa 8.3.2019 vyzval žalovaného na splnenie povinnosti do 7 dní od odoslania výzvy, s upozornením na možnosť podania žaloby na súd. Do dňa podania žaloby žalovaný uspokojil pohľadávku žalobcu vo výške 1.589,40 €. Z výpisu čerpania úveru žalovaným a rozpisu splátok a úhrad mal súd zistené, že žalovaný uhradil žalobcovi 7 splátok a časť 8. splátky v celkovej výške 1.589,40 €. Z výpisov z účtu č. C zo dňa 3.3.2020 a 25.6.2020 mal súd zistené, že z účtu došlo k úhrade sumy v celkovej výške 144,44 € na účet č. C

3. Právne súd vec posúdil na základe aplikácie ust. § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), § 7 ods. 1, § 11 ods. 1 písm. d), ods. 2, § 19 ods. 1, 2, 3 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len ZoSÚ), § 3 ods. 1, § 39, § 39a, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (zák. č. 40/1964 Zb. - ďalej len OZ) a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

4. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu vyvodil právny záver, že žalobe žalobcu nebolo možné vyhovieť v celom rozsahu. Je nepochybné, že medzi sporovými stranami bol uzavretý záväzkový vzťah na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý sa spravuje právnym režimom Občianskeho zákonníka a najmä zákonom č. 129/2010 Z.z. v znení platnom v rozhodnom čase. Preskúmaním úverovej zmluvy súd zistil, že bol dojednaný ročný úrok z úveru vo výške 16,40 %. V čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy boli úroky poskytované bankami v obdobných úverových vzťahoch vo výške 8,75 % a RPMN činila 8,73 %. Súd konštatoval, že dojednaný ročný úrok je takmer 2 násobok priemernej úrokovej sadzby zverejnenej NBS. Už Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 5Cdo 26/2011 z 26. 04. 2012 stanovil, že neprímeranou a odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Súd do istej miery môže akceptovať vyššie náklady pri úveroch poskytovaných nebankovými subjektmi, ale aj táto výška odplaty je limitovaná najmä všeobecnými ustanoveniami v občiansko-právnych vzťahoch a to § 3 ods.1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Hoci Občiansky zákonník, ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky je možné dojednať úroky, z tejto skutočnosti samo o sebe nemožno vyvodiť, že by výška úrokov závisela výslovne len od dohody účastníkov zmluvy. Neprímerane vysoké úroky dojednané pri peňažných pôžičkách sú vo všeobecnosti považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania sa a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi ako mravným princípom spoločenského poriadku a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. V súlade s dobrými mravmi je také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie požičanej sumy, a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Pod vplyvom neprímerane vysokých úrokových sadzieb zo strany nebankových subjektov a to najmä žalobcu, bola nevyhnutná zákonná úprava, kedy do civilného práva bola zavedená úžera a to v § 39a zákonom č. 106/2014 Z.z. účinným od 1.6.2014, ktorým bol novelizovaný Občiansky zákonník. Súd skonštatoval s poukazom na uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR neprichádza do úvahy moderácia neprímerane vysokých úrokov súdom, pretože s poukazom na § 41 Občianskeho zákonníka možno oddeliť od zmluvy dojednanie o úroku, avšak obsah tohto dojednania tvorí nedeliteľný celok, preto dohodu o úroku súd považuje za absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko je výška úroku dojednaná v rozpore s dobrými mravmi. Vzhľadom na uvedené závery mal súd za to, že v súlade so zákonom o spotrebiteľských úveroch pri absencii dojednania úroku sa predmetná zmluva považuje za bezúčinnú a bez poplatkov.

5. Súd prvej inštancie ďalej zistil, že v zmluve bola vyčíslená RPMN vo výške 17,7 %, pričom podľa interaktívnej kalkulačky na výpočet RPMN dostupnej na webovej stránke www.fininfo.sk bola vypočítaná RPMN vo výške 17,31% p.a. Takýto postup žalobcu pri vyčíslení RPMN je zjavne v rozpore so zákonom a možno ho hodnotiť ako nekalý postup, preto uvedené vyčíslenie RPMN súd hodnotil ako nezákonné, podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatné. Pokiaľ žalobca použil nesprávne údaje pre výpočet RPMN a uviedol zjavne nižšiu mieru nákladov spojenú s poskytnutým úverom, uvedený údaj je vyčíslený v neprospech spotrebiteľa, je zavádzajúci, nakoľko navádza dojem, že poskytnutý úver z hľadiska odplatnosti je pre spotrebiteľa výhodný. Pokiaľ žalobca ako veriteľ nepostupoval v súlade so zákonom, súd je toho názoru, že v predmetnej zmluve absentuje údaj o RPMN a rovnako v súlade so Zákomom o spotrebiteľských úveroch sa preskúmaná zmluva považuje za bezúčinnú a bez poplatkov.

6. Z týchto dôvodov je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi iba zvyšok istiny poskytnutého úveru. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalovaný z istiny úveru 12.120,00 € zaplatil doposiaľ sumu 1.589,40€. Súd preto zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi zvyšok istiny 10.530,60€. Súd nemal za preukázanú skutočnosť, že žalovaný uhradil po začatí konania sumu 144,44 €, nakoľko žalobca úhradu predmetnej sumy neevidoval. V prevyšujúcej časti súd podanú žalobu ako nedôvodnú zamietol.

7. Pokračoval, že podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vzniklo žalobcovi právo požadovať od žalovaného ako dlžníka, popri plnení, aj úrok z omeškania z dlžnej sumy, keďže ide o omeškание s

plnením peňažného dlhu. Súd preto dospel k záveru, že žalobca žiada oprávnene úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne z dlžnej sumy, a preto zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania, ktorý je v súlade s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z..

8. Vzhľadom k tomu, že predmetom konania je zaplatenie pomerne vysokej peňažnej sumy mal súd za to, že je dôvodné povoliť žalovanému splácanie dlhu v splátkach po 300,- € mesačne s tým, že v prípade, že dôjde k omeškaniu s plnením čo i len jednej splátky, stane sa splatným celý dlh. Pri uvedenej výške splátky bude dlh zo strany žalovaného uhradený žalobcovi v primeranom čase (v súdnej praxi ustálenej dobe 3 roky od právoplatnosti rozhodnutia), pričom na ochranu žalobcu slúži strata výhody splátok v prípade omeškania sa žalovaného s plnením čo i len jednej splátky.

9. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP. Žalobca žiadal zaplatiť 12.122,28 €, čo predstavuje 100 %. Bol úspešný v sume 10.530,60 € spolu s prísl. úrokom z omeškania, čo predstavuje to 86,87 % z toho čo žiadal. Neúspešný tak bol vo výške 13,13 %. V spore mal teda väčšinový úspech žalobca. Pomer jeho úspechu a neúspechu predstavuje 86,87 % (100 % - 13,13 %). Žalobca má teda právo na náhradu trov konania vo výške 73,74 % (86,87 % - 13,13 %).

10. Proti tomuto rozsudku výslovne v celom rozsahu vo výrokoch I., II. a III. z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne, aby rozhodnutie zmenil tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu a žalobcovi prizná náhradu trov konania.

11. V prvej časti odvolania sa venoval záveru súdu prvej inštancie, že úroková sadzba je uvedená nesprávne. V tejto súvislosti poukázal na to, že úroky za poskytnutie úveru sú vo svojej podstate „cenou“ za poskytnutie peňazí. Ekonomicky teda plnia podobnú funkciu ako cena v kúpnej zmluve alebo nájomné v nájomnej zmluve. Súdna kontrola výšky úrokov prostredníctvom širokého výkladu dobrých mravov fakticky znamená, že súd sa púšťa do kontroly primeranosti zmluvných plnení, hľadá odpoveď na otázku, či je dohodnutá cena primeraná dohodnutému vzájomnému plneniu. Pri určovaní prípustnosti výšky úrokovej sadzby nie je možné vychádzať zo štatistického prehľadu priemerných úrokových mier z úverov obchodných bánk. Žalobca je totiž nebankovým subjektom, a preto sa aj výška úrokovej sadzby musí odlišovať od tej, ktorú poskytujú banky. Je to z dôvodu, že nebankové subjekty poskytujú úvery s vyšším rizikom ako banky. Je to aj z dôvodu prísnejších kritérií bánk pri poskytovaní úverov. Úvery v nebankovkách využívajú najmä klienti, ktorým by úver banky z dôvodu zvýšeného rizika nesplácania neposkytli. Súdny vo všeobecnosti akceptujú výšku úrokovej sadzby do 2,5-násobku priemeru. Uvedené vyplýva aj z rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš vo veci pod sp. zn. 10Csp/119/2016, kde by súd akceptoval úrokovú sadzbu maximálne 2,5-násobku priemeru. Odvolateľ dal do pozornosti aj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41Cp/5/2000, v ktorom odvolací súd nepovažoval ročný zmluvný úrok vo výške 23,84% za neprimeraný.

12. V ďalšej časti odvolania sa odvolateľ namieta záver súdu prvej inštancie, že údaj o RPMN je nesprávny. V tejto súvislosti poukázal na § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ a vzorec pre výpočet RPMN. Žalovaný podľa neho len deklaratívne konštatuje, že hodnota RPMN v úverovej zmluve je uvedená nesprávne, absolútne však neuviedol výpočet ani odôvodnenie, na základe ktorého k tomuto záveru dospel. Nakoľko výpočet realizoval prostredníctvom internetových kalkulačiek, je potrebné uviesť, že tieto obsahujú len políčka na základné údaje bez zohľadnenia akýchkoľvek špecifík jednotlivých poskytnutých úverov, na základe čoho vznikajú odchýlky. Keďže pravidlá pre výpočet RPMN ustanovené zákonom ZoSÚ aj smernicou nedávajú iné kritérium, má žalobca za to, že postupoval v súlade so zákonom, aj smernicou a ich cieľom. Z hodnoty RPMN v úverovej zmluve je žalovanému ako spotrebiteľovi, jednoznačne jasné v akej výške sú náklady v zmluve zahrnuté, preto má žalobca za to, že uvedená náležitosť úverovej zmluvy je splnená v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ, preto nie je správne a korektné sankcionovať ju bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou, nakoľko nejde o taký zásah do informatívnej povinnosti žalovaného, ktorý by mohol ohroziť schopnosť jeho posúdenia budúceho záväzku. Žalovaný v čase uzatvárania zmluvy mal jasnú informáciu, že RPMN je 9,68%, na základe čoho mal možnosť rozhodnúť sa, či zmluvu s uvedenou RPMN uzatvorí alebo nie. Žalobca považuje takto uvedenú hodnotu RPMN za dostatočne určitú, ktorá poskytla žalovanému kvalifikované a objektívne porovnanie úrovne jednotlivých spotrebiteľských úverov. Následne žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41Co/98/2019, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/133/2019, Okresného

súdu Senica sp. zn. 9Csp/188/2017, Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 41Co/98/2019 a na záver dal do pozornosti stanovisko bývalého podpredsedu ÚS SR JUDr. N. L. v náleze sp. zn. I.ÚS 547/2012 o neprimeranej ochrane spotrebiteľa.

13. Žalovaný odvolanie nepodal. K doručenému odvolaniu žalobcu predložil prostredníctvom svojho advokáta písomné vyjadrenie, ktorým navrhol, aby Krajský súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu v zmysle § 387 ods. 1 CSP a priznal žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ktoré vyčíslil na trovách právneho zastúpenia.

14. Poukázal na to, že v zmysle § 9 ods. 2 písm. i) ZoSÚ obligatórnou náležitosťou z úverovej zmluvy nie je len uvedenie úrokovej sadzby, ale aj ďalších náležitostí vzťahujúcich sa k úrokovej sadzbe. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Žilina sp. zn. 7Co/252/2019, podľa ktorého v zmluve absentoval údaj o výške úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravuje, jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná a teda náležitosť vymedzenú v § 9 ods. 2 písm. i) ZoSÚ. Pokračoval, že podľa § 9 ods. 2 písm. i) ZoSÚ v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady použité na výpočet tejto RPMN. Nadväzne poukázal na dôvodovú správu ZoSÚ. Poukázal tiež na závery Ústavného súdu SR v rozhodnutí sp. zn. IV.ÚS 71/2013-36, kde je uvedené, že podľa názoru žalovaného pod pojmom „predpoklady použité na výpočet RPMN“ treba jednoznačne chápať veličiny dosadené do vzorca na výpočet RPMN, ktorý tvorí prílohu ZoSÚ. V Smernici EP a R 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere... čl. V. ods. 1 písm. g), zdôraznil, že veriteľ musí poskytnúť štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, o ročnej percentuálnej miere nákladov a celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, znázornenej pomocou reprezentatívneho príkladu, v ktorom sa uvedú všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery. Z rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp. zn. 8Co/49/2019 citoval stať, podľa ktorej ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité pre výpočet RPMN, je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. V závere uzavrel, že keďže v danej zmluve o úvere nie sú uvedené všetky predpoklady použité na výpočet RPMN prostredníctvom reprezentatívneho príkladu, je táto bezúročná a bez poplatkov.

15. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobe v prevažnej časti vyhovel a vo výroku II. žalobu vo zvyšku zamietol. Žalobca v podanom odvolaní výslovne uviedol, že rozsudok napáda v celom rozsahu, vo výrokoch I., II., III., napadol teda tak vyhovujúcu, ako aj zamietajúcu časť.

16. V zmysle § 359 CSP ale odvolanie môže podať len tá strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Podľa preskúmaného rozsudku vyhovujúci výrok I. bol vydaný nesporne v prospech žalobcu, v tejto časti v súlade s jeho žalobným návrhom. Žalobca teda s poukazom na ust. § 359 CSP nebol subjektom oprávneným podať odvolanie voči vyhovujúcemu výroku I.

17. V zmysle § 386 písm. b) CSP bolo potom nevyhnutné, aby odvolací súd odmietol odvolanie žalobcu, ako podané neoprávnenou osobou, v rozsahu odvolania smerujúceho proti vyhovujúcemu výroku I.

18. Vo zvyšnej časti potom Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcom výroku II. a v závislom výroku III. o náhrade trov konania je nevyhnutné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP).

19. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, vymedzeným účinným rozsahom odvolania žalobcu bolo posúdiť správnosť úsudkov súdu prvej inštancie vedúcich k záveru, že v dôsledku absolútnej neplatnosti dohody o úroku a nesprávneho údaja o RPMN je potrebné predmetný úver považovať za bezúročný a bez poplatkov a žalobca má tak iba nárok na priznanie nezaplateného zvyšku istiny úveru s príslušenstvom úrokom z omeškania.

20. Ako jeden z dôvodov bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru súd prvej inštancie v ods. 25. odôvodnenia preskúmaného rozsudku ustálil, že žalobca v úverovej zmluve uviedol nesprávny údaj o RPMN (17,7%), keď správne podľa výpočtu súdu RPMN predstavuje 17,31%, pričom súd uzavrel, že veriteľ uviedol zjavne nižšiu mieru nákladov spojenú s poskytnutým úverom, údaj je vyčíslený v neprospech spotrebiteľa a zavádzajúci, nakoľko navádza dojem, že poskytnutý úver z hľadiska odplatnosti je pre spotrebiteľa výhodný.

21. Odvolací súd po zadaní určených veličín do vzorca pre výpočet RPMN obsiahnutého v prílohe 2 ZoSÚ, použijúc pritom interaktívnu kalkulačku pre výpočet RPMN na oficiálnej stránke MF SR FINinfo, dospel k rovnakému výsledku ako súd prvej inštancie, že správna suma RPMN podľa danej zmluvy je 17,31% p.a.

22. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v tomto rozsahu je ale nezrozumiteľné a protirečivé. Pokiaľ v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená RPMN 17,7% a súd dospel k záveru, že správne mala byť vypočítaná v sume 17,31%, potom v zmluve je uvedená vyššia ako skutočná RPMN, čo znamená, že úver podľa tohto údaja sa javí nevýhodnejší (nákladnejší) pre žalovaného. A napriek uvedeniu v zmluve vyššej RPMN, než správnej nižšej, sa žalovaný ako spotrebiteľ rozhodol predmetnú zmluvu uzavrieť, hoci pre neho bola v skutočnosti ešte výhodnejšia, než sa ukazovalo podľa veriteľom v zmluve vyčíslenej RPMN. Podmienkou bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru následkom v zmluve o spotrebiteľskom úvere nesprávne uvedenej RPMN, v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ pritom je, aby RPMN bola uvedená v neprospech spotrebiteľa. Za daných okolností nie je zrejmé na základe čoho súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca uviedol v zmluve nižšiu RPMN, než bola reálna a prečo mala byť vyčíslená v neprospech spotrebiteľa. Odôvodnenie súdu prvej inštancie vo vzťahu k údaju o RPMN v zmluve je tak zmätočné, nezrozumiteľné a v dôsledku toho aj nepreskúmateľné.

23. Ako druhý dôvod pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru súd prvej inštancie v ods. 24. odôvodnenia preskúmaného rozsudku ustálil, že dojednaný úrok z úveru v predmetnej úverovej zmluve vo výške 16,40% je neprimerane vysoký, keďže dosahuje takmer dvojnásobok priemernej úrokovej sadzby zverejnenej NBS. Hoci Občiansky zákonník, ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú do akej výšky je možné dojednať úroky, dohodu o úroku súd považoval za absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko dojednaná výška úroku bola podľa súdu v rozpore s dobrými mravmi.

24. V tejto časti rozhodnutia súd aplikoval všeobecné ust. § 3 ods. 1, § 39 a § 39a OZ. Súd prvej inštancie pri primeranosti výšky úrokovej sadzby ale nezohľadnil a neaplikoval špeciálne ust. § 53 ods. 6 OZ v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytovaní peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovuje vykonávací predpis.

25. Takýmto vykonávacím predpisom je Nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení ku dňu uzavretia predmetnej spotrebiteľskej zmluvy podľa ktorej § 1 ods. 1 - Odplata, ktorú možno od spotrebiteľa požadovať pri poskytnutí peňažných prostriedkov (k § 53 ods. 6), odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve. Podľa ods. 2 odplata podľa ods. 1 sa vyjadruje v percentách zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov

za rok a vypočítava sa ako súčet plnení podľa ods. 3 za rok. V zmysle ods. 3 odplatu podľa odseku 1 tvoria plnenia vyjadrené v

a) percentách zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov tak, že

1. opakujúce sa plnenie v percentách za iné obdobie ako jeden rok sa prepočíta na obdobie jedného roka,

2. jednorazové plnenie v percentách sa považuje za plnenie za rok,

3. opakujúce sa plnenie v percentách za rok sa považuje za plnenie za rok,

b) peniazoch prepočítavané na percentá zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov tak, že

1. opakujúce sa plnenie v peniazoch za iné obdobie ako jeden rok sa prepočíta na obdobie jedného roka, vydeli sa sumou zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov a vynásobí sa číslom 100,

2. jednorazové plnenie v peniazoch sa vydeli sumou zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov a vynásobí sa číslom 100,

3. opakujúce sa plnenie v peniazoch za rok sa vydeli sumou zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov a vynásobí sa číslom 100,

c) percentách z inej sumy, ako je suma zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov tak, že

1. opakujúce sa plnenie v percentách za iné obdobie ako jeden rok sa prepočíta na obdobie jedného roka a vynásobí sa podielom sumy, z ktorej sa vypočítava plnenie, a sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov,

2. jednorazové plnenie v percentách sa vynásobí podielom sumy, z ktorej sa vypočítava plnenie, a sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov,

3. opakujúce sa plnenie v percentách za rok sa vynásobí podielom sumy, z ktorej sa vypočítava plnenie, a sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov.

Podľa ods. 4 na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

26. Podľa § 1a - Najvyššia prípustná výška odplaty (k § 53 ods. 6), ak ods. 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety (ods. 1). Ak ide o poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi na obdobie kratšie ako tri mesiace alebo o poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, ktorých výška nepresiahne 100 eur, je najvyššia prípustná výška odplaty zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov 30 % ročne (ods. 2). Ak ide o poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi na nájom a kúpu veci, ktorú spotrebiteľ užíva s právom jej kúpy po uplynutí dojednaného času užívania (lízing), a súčasťou odplaty je aj havarijné poistenie, je najvyššia prípustná výška odplaty 2,5-násobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 ročne (ods. 3). Najvyššia prípustná výška odplaty sa posudzuje podľa pravidiel uvedených v odsekoch 1 až 3 ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi (ods. 4). Sumy alebo percentá vypočítané podľa tohto nariadenia vlády sa zaokrúhľujú na dve desatinné miesta nahor (ods. 5).

27. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

28. Súd prvej inštancie citované špeciálne ustanovenia zakotvujúce najvyššiu prípustnú výšku odplaty, ktorú tvorí aj súdom prvej inštancie hodnotený úrok, avšak aj ďalšie položky (cit. § 1 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.) na daný prípad neaplikoval, čím zároveň nerešpektoval zásadu *lex specialis derogat leg generali*, podľa ktorej musí byť uprednostnené použitie osobitnej normy pred všeobecnou. V dôsledku toho súd prvej inštancie vec aj nesprávne právne posúdil, následkom čoho sa ani nezaoberal otázkou, či odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov žalovanému ako spotrebiteľovi nebola v rozpore s cit. ust. § 53 ods. 6 OZ. Za týmto účelom ani nevykonal potrebné dokazovanie.

29. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

30. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

31. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/1994).

32. Vady konania vymedzené v § 389 ods. 1 písm. a) až d) CSP sú porušením základného práva strany sporu (účastníka súdneho konania) na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj cit. čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález sp. zn. I. ÚS 226/03), treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

33. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa odseku 3, ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

34. Odôvodnenie rozsudku súdu a primerane i uznesenia (§ 234 ods. 2 CSP) musí mať náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Nepostačuje uviesť iba všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých boli tieto skutkové zistenia vyvedené. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Účelom odôvodnenia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

35. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany; porušením uvedeného práva strany a povinnosti súdu sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

36. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá dôvodnosť podaného odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP (v závislosti od miery znemožnenia stranám realizovať ich právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia).

37. Keďže v danom prípade došlo nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie (neodôvodnením rozhodnutia v súlade so zákonnými požiadavkami) k znemožneniu stranám realizovať ich procesné právo na vysvetlenie dôvodov rozhodnutia v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom s poukazom na mieru zlyhania súdu prvej inštancie, keď rozhodnutie fakticky

v relevantných záveroch neodôvodnil (a zároveň vec aj nesprávne právne posúdil), nie je možné tento nedostatok napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

38. S poukazom na vyššie uvedené, súd prvej inštancie zároveň vec aj nesprávne právne posúdil, keď na vec neaplikoval vyššie citované ustanovenia vzťahujúce sa k primeranosti odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov v spotrebiteľskej zmluve, pričom nadväzne za účelom jej posúdenia potom ani nevykonával potrebné dokazovanie v súlade s § 295 CSP).

39. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcom výroku II. včítane závislého výroku III. o náhrade trov konania, s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

40. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný vyslovenými právnymi názormi odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), bude riadne v súlade s procesnou normou vykonať všetky potrebné dôkazy, v zmysle § 295 CSP v danom prípade aj tie, ktoré spotrebiteľ nenavrhol a sú nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, zistený skutkový stav následne opätovne komplexne vyhodnotiť, na zistený skutkový stav aplikovať náležité hmotnoprávne ustanovenia a následne vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je nevyhnutné náležite, v súlade s ust. § 220 ods. 2, 3, 4 CSP odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie opätovne o náhrade trov včítane náhrady trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

41. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).